

Condițiile de muncă specifice determină starea de sănătate și capacitatea de lucru ale medicului-stomatolog. Factorii mediului de lucru, stresul emoțional stau la baza apariției diverselor stări patologice la stomatologi. În acest sens, complexul de măsuri de profilaxie vizează perfecționarea tehnicii și tehnologiilor medicale, îmbunătățirea condițiilor de muncă, crearea unui confort psihoemoțional atât pentru medici, cât și pentru pacienți, respectarea tehnicii de securitate, a regulilor de igienă personală, limitarea utilizării materialelor alergice și periculoase, organizarea ergonomică a locului de lucru etc.

Bibliografie

1. Araujo M.W. *Risk and prevention of transmission of infectious diseases in dentistry*. In: Quintessence Int., 2002, vol. 33, № 5, p. 376-382.
2. Дегтярева Э.П. *Гигиена труда стоматологов-ортопедов медицинских учреждений различной формы собственности*. Автореферат, Волгоград, 2004, 136 с.
3. Дмитриева Н.И. *Эргономика в работе врача-стоматолога*. Минск, 2007, 30 с.
4. Князева М.А. *Ошибки при работе с фотополимеризующими устройствами*. Витебск, 2012, 20 с.
5. Кушнир А.С. *Гигиена труда врача-стоматолога в новых условиях*. In: Medicina Stomatologică, nr. 3(8), 2008, p. 7-9.
6. Лакшин А.М., Катаева В.А. *Общая гигиена с основами экологии человека*. Москва: Медицина, 2004, 464 с.
7. Лакшина А.М., Кичи Д.И. *Состояние здоровья и условия труда врачей-стоматологов*. Москва: Изд-во РУДН, 2001, 41 с.
8. Максименко Л.В., Гурова А.И. *Гигиена труда и лечебно-профилактических учреждений в стоматологии*. Москва: Изд-во РУДН, 2005, 142 с.
9. Михальченко В.Ф., Темкин Э.С. *Профессиональные вредности в работе врача-стоматолога и профилактика последствий их воздействия*. Волгоград, 1998, 26 с.

Elena Ciobanu, dr., conferențiar
e-mail: elena.ciobanu@usmf.md
tel. 373 022 205 486

PATOLOGIA OCULARĂ LA OPERATORII DINTR-UN SERVICIU DE INFORMATICĂ

Brândușa CONSTANTIN, Adriana ALBU, Ștefania AGACHE,
Universitatea de Medicină și Farmacie Gr. T. Popa, România

Summary

Ocular pathology service operators in computer

Study motivation: the expansion of computers in most jobs. **Aim:** To correlate occupational risk factors with morbidity of ocular diseases detected to an occupational group engaged in a prolonged activity to the computer. **Material and methods.** The study group consisted of 210 employees of a computer company having various occupational characteristics (age, sex, length of exposure, profession); the complex and combined methodology consisted of corroboration the information derived from the ergonomic study of workplace, responses to check-list questionnaires and results of employment and periodic medical examinations. **Results and discussion.** A total of 112 (53,3%) employees reported eye symptoms, confirmed by ophthalmologist, and assigned to the most common pathological entities: myopia, astigmatism (myopic) and hyperopia. Illnesses were progressively enhanced due to non-ergonomic work program of employees (overtime for non-occupational activities, prescription non-compliance). **Conclusions.** There was a higher incidence of discomfort and ocular pathology in informatics employees. The study is intended as a warning to occupational medicine and family physicians in these units because the implementation of a surveillance and prevention program is crucial, according to EU Directive 90/270 for employees in this sector.

Keywords: occupational medicine, computer work, eye pathology

Резюме

Офтальмологическая патология у операторов службы информации

Актуальность работы: расширение использования компьютеров в большинстве рабочих мест. Цель работы состояла в том, чтобы соотнести профессиональные факторы риска с заболеваемостью глазами болезнями, выявленными в группе лиц, которые по роду своей профессиональной деятельности, продолжительное время работают на компьютере. **Материал и методы.** Наблюдаемая группа состояла из 210 сотрудников одной компании информационных технологий, имеющие различные профессиональные характеристики (возраст, пол, длительность экспозиции, профессия). Была применена сложная и комбинированная методология исследования, которая состояла в сопоставлении информации, полученной при эргономическом исследовании рабочих мест, ответов анкетирования и результатов предварительных и периодических медицинских осмотров. **Результаты и обсуждение.** В общей сложности 112 (53,3%) сотрудников предъявили жалобы на глазную симптоматику, которая впоследствии была подтверждена врачом-офтальмологом, соотнесенных к наиболее встречаемой глазной патологии: близорукость, астигматизм (миопный) и дальнозоркость. Было отмечено прогрессирование болезни, из-за неэргономичного режима работы сотрудников (сверхурочные часы для выполнения работ, не предусмотренных профессиональными обязанностями, несоблюдение назначенных рекомендаций). **Выводы.** Была выявлена более высокая частота дискомфорта и глазной патологии у сотрудников в области информационных технологий. Исследование предназначено как

предупреждение для врачей медицины труда, для семейных врачей и школьной медицины данного профиля, для внедрения программы надзора и профилактики, в соответствии с Директивой ЕС 90/270 для работников в этом секторе.

Ключевые слова: медицина труда, работа на компьютере, офтальмологическая патология

Introducere

Studiile ocupaționale privind munca la operatorii PC cunosc o incidență crescută datorită expansiunii computerelor în majoritatea locurilor de muncă (companii comerciale, bancare, sectoare industriale și în administrație). Munca la calculator presupune un intens efort de suprasolicitare neuropsihosenzorială (oboseală vizuală, diminuarea acuității vizuale, iritabilitate psihică, scăderea capacității de muncă).

Scopul lucrării a constat în corelarea factorilor de risc profesionali cu morbiditatea prin afecțiunile oculare decelate la un lot ocupațional care desfășoară activitate prelungită la calculator.

Material și metodă

Lotul de studiu a fost reprezentat de 210 angajați ai unei firme IT, având variate caracteristici ocupaționale (vârstă, sex, vechimea expunerii, profesie) și monitorizați pe o perioadă de 7 ani de la angajare; durata studiului este reprezentată de perioada 2006-2013.

Suportul informativ – datele necesare studiului – au fost obținute printr-o abordare metodologică complexă: analiza muncii prin studiul ergonomic al locului de muncă, coroborat cu răspunsurile din chestionarele de check-list și rezultatele controalelor medicale la angajare și periodice, care au inclus obligatoriu examenul oftalmologic de specialitate.

Dimensionarea factorilor de risc profesional a constat în observația directă a locurilor de muncă: organizarea spațială a încăperilor, confortul ergonomic, ambianța termică, sonoră și luminoasă (orientarea birourilor, distanța și unghiul vizualizării, coeficientul de reflexie a suprafețelor, calitatea imaginii, controlul dintre detaliu și fond). În chestionarele înaintate angajaților au fost incluse întrebări referitoare la amenajarea postului de muncă, definirea sarcinii, a metodelor de lucru și a factorilor psihosociali legați de sarcina de muncă: operator – aparatură tehnică – colectiv de muncă.

Rezultate și discuții

Caracteristicile celor 210 angajați incluși în studiu și prezentate în tabelul ce urmează relevă predominanța sexului masculin (78%); la angajare, vârsta medie este de 23 ani, iar vechimea expunerii profesionale oscilează între 6,5 ani ± 3,6 ani, la data

ultimului control medical periodic (2013), și până la 15 ani, dacă se iau în calcul orele de lucru la calculator din timpul studiilor pre- și postuniversitare. Acest aspect este imperios necesar a fi menționat în anamneza profesională, deoarece este hotărâtor în diagnosticul de boală profesională oculară sau legată de profesie.

Caracteristicile lotului ocupațional studiat

Total angajați (număr)	Repartizarea pe sexe (%)		Vârsta medie la angajare (ani)	Vechimea profesională (ani)
	Masc.	Fem.		
210	78	22	23	6,5 ± 3,6 → 15

Un număr de 112 (53,3%) angajați au prezentat simptomatologie oculară (figura 1).

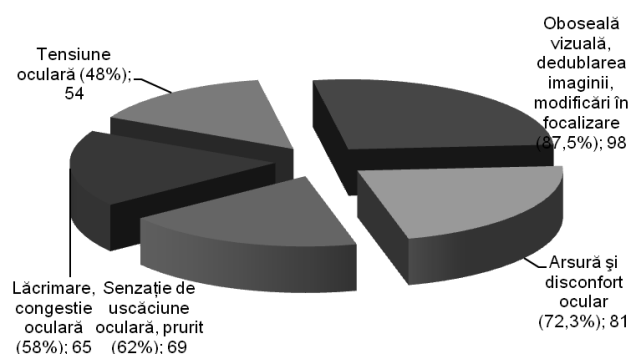


Figura 1. Frecvența distribuției simptomelor oculare

Conform datelor întabelate, simptomatologia menționată caracterizează sindromul privitului la calculator. Examenul oftalmologic de specialitate cu ocazia controlului medical la angajare a depistat următoarele entități clinice (figura 2):

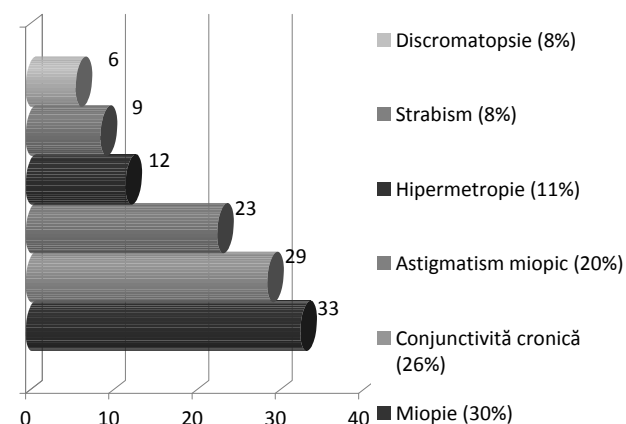


Figura 2. Patologia oculară la operatorii PC

Coroborarea datelor rezultate și sumate ale examinărilor periodice oftalmologice, controalelor medicale periodice de medicina muncii și răspunsurile angajaților chestionați au justificat decizia medicului de muncă: afecțiunile oculare decelate la angajare au fost considerate boli legate de profesie, ele preexistând dinaintea angajării (perioada pre-și/sau universitară). Din punct de vedere evolutiv,

31 (28%) dintre angajați, de profesie ingineri soft, programatori, au prezentat agravarea progresivă a deficitului vizual, necesitând reevaluare corectivă a specialistului-oftalmolog.

Conform fișei de identificare a factorilor de risc profesionali, sunt respectate normele legislative ale muncii la ecran. Anamnestice, cei 31 de angajați cu patologie oculară au recunoscut utilizarea calculatorului în afara orelor de program, precum și nerespectarea recomandărilor primite (reducerea expunerii extraocupaționale, recontrol oftalmologic, corecție oculară).

Referitor la factorii de risc profesionali, 171 (81%) dintre angajați consideră că locul de muncă corespunde normativelor. Restul angajaților au fost nemulțumiți de condițiile de muncă: încărcătură profesională cu grad mare de complexitate ce necesită rezolvare în timp rapid, lipsa unui spațiu de recreare, relații stresante și o comunicare redusă cu angajatorul. Ca simptome indirect asociate muncii la calculator frecvent incriminate (69%) au fost cefaleea, iritabilitatea psihică, mialgiile localizate cervical și periscapulohumeral.

În urma acestui screening colectiv, medicul de medicina muncii a întocmit un raport către conducere referitor la starea de morbiditate prin patologie oculară și la necesitatea unor măsuri tehnico-administrative:

- analiza ergonomică a postului de muncă de 2 ori/an;
- educația sanitară a angajaților privind necesitatea respectării unui regim sanogen de muncă și viață;
- introducerea pauzelor de 5 minute la fiecare 40 de minute de lucru;
- amenajarea spațiilor de repausare în funcție de afinitățile angajaților;
- obligativitatea controlului medical oftalmologic la angajare și periodic, la intervale recomandate de specialist;
- portul ochelarilor de protecție în timpul muncii la calculator;
- instituirea unui program de supraveghere medicală, care să respecte și să readapteze la situația reală, măsurile precizate de Directiva Uniunii Europene 90/270/CEE/1990;
- se impune o colaborare interdisciplinară cu medicul de medicina muncii din școli/universități și cel de medicină școlară și pentru studenți, pentru a preveni instalarea deficitelor oculare încă de la vârsta adolescenței.

Concluzii

Studiul a demonstrat incidența crescută a disconfortului și patologiei oculare la angajații din

domeniul informatic și se dorește a fi un semnal de alarmă pentru medicii de muncă din aceste unități, precum și pentru medicii de familie și cei de medicină școlară.

Bibliografie

1. Clayton Blehm, Seema Vishnu, Ashbala Khattak, Shrabane Mitra, Richard W. Yee. *Computer Vision Syndrome: A Review*. In: Survey of Ophthalmology, 2005, nr. 50, p. 3.
2. Gauri Shankar Shrestha, Fathimath Nestha Mohamed, Dev Narayan Shaha. *Visual problems among video display terminal (VDT) users*. In: Nepal J. Optom., 2011; nr. 4(2), p. 56-62.
3. Mrugacz M., Szumin'ski M. *Ergonomics in computerized workplace – an ophthalmological view*. In: Klin. Oczna, 2009; nr. 111, p. 246-248.
4. *Directiva 90/270/EEC din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate referitoare la utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare* [a cincea directivă individuală în sensul articolului 16, alineatul (1) din Directiva 87/391/CEE].
5. <http://www.medicina-muncii.info/tematica-medicinii-muncii/lucrul-la-calculator-principii-ergonomice.html>

EVALUAREA STĂRII DE SĂNĂTATE ȘI A CONDIȚIILOR MEDIULUI OCUPAȚIONAL AL ANGAJAȚILOR ÎN TREPRINDERILOR ZOOTEHNICE DIN RAIONUL ORHEI

Pavel DOIBANI, Vasile GUȘTIUC, Rafail ȘIHLEAROV,
Centrul de Sănătate Publică Orhei

Summary

Evaluation of state of health and occupational conditions of workers from zootechnical industry of Orhei district

Morbidity with temporary incapacity is an indicator of the health state of workers. This article presents the results of a study of morbidity with temporary incapacity of workers from zootechnical industry of Orhei district. There were identified various risk factors: poor working conditions, increased levels of air pollution, equipment is not corresponding to sanitary-technical demands and have expired exploitation.

Keywords: zootechnical industry, occupational factors, morbidity with temporary incapacity

Резюме

Оценка состояния здоровья и гигиенических условий рабочей среды работников зоотехнической отрасли района Орхей

Заболеваемость с временной утратой работоспособности является показателем состояния здоровья рабочих. В данной статье представлены результаты исследования заболеваемости с временной утратой